

Telegraful Roman.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze
Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele
să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se inapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douări 24 fil., — de treiori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Congresul american.

Sibiu, 6 Aprilie n.

Luni s'a întrunit în sesiune extraordinară congresul statelor unite americane, — senatul și camera reprezentativă, — pentru a'și spune cuvântul final în conflictul dintre America și Germania, provocat de acțiunea înăsprită a submarinelor. Congresul e compus din membri de nou aleși, prin urmare va trebui se treacă prin formalitățile obiceinuite, făcându-și înălță constituirea legală, și apoi se va putea pronunța asupra raportului președintelui Wilson, care cere, ca congresul se decreteze de existență starea de răsboi între statele unite americane și Germania.

Pe la sfârșitul săptămânei acesteia se va putea să deci abia cum sună hotărârea congresului american; dar se știe de pe acum și se știe de mult, că congresul va încuviința cererea președintelui Wilson: va decreta intrarea Americii în răsboi în contra Germaniei și va lua toate măsurile necesare pentru ducerea la înăplinire a acestei hotărâri.

Cum că la acest rezultat va ajunge congresul american, fiindcă a fost preparat din vreme pentru acest rezultat, se poate vedea din cele întâmpinate în Washington Luni, cu ocazia unei deschideri sesiunei extraordinare a congresului, când toate fereastrile erau împodobite cu steaguri, bărbătii și femeile de pe strade purtau cocarde naționale, iar copiii mergeau la școală cu stegulele mici naționale în mâini. Spirit răsboinic deci printre americanii.

Spiritul răsboinic s'a manifestat însă și în congres, cu ocazia unei deschideri sesiunii. Ca de obiceiu, înainte de deschidere un preot a rostit o rugăciune, apoi a rostit o vorbire, în care spunea, că diplomația n'a ascultat de cuvântul dreptului și al răjiunii, că poporul statelor unite se îngrozește de răsboi și dorește pacea, — dar dacă a fost silit la răsboi, trebuie să se roage toti, ca inima fiecărui american se fie stăpânită de iubire de patrie, ca fiecare american să se grupeze în jurul președintelui, sprijinindu'l în munca cea mare, care are de scop, apărarea vieții cetățenilor din America și asigurarea moștenirii pe seama națiunii! Aclamări și aprobări unanime au acoperit cuvintele acestea, ceeace arată destul de clar, care e dispoziția congresului american.

Vor intra deci și statele unite americane în răsboi, fie numai pe apă deocamdată, apărându-și vapoarele comerciale în contra submarinelor germane, ori poate și pe uscat, trimițând ajutor puterilor din antantă, dar vor participa mai ales prin faptul, că vor deschide credite mari pe seama francezilor și englezilor și le vor face toate înlesnirile posibile, ca să iasă biruitorii din răsboi, — iar prin aceasta vor lungi numai răsboiul domnii americani, dar nu'l vor decide, pentru că e decis deja. Învingerile de până

acuma ale armelor aliate, germane și austro-ungare, nu le poate șterge nime. Ele pot se fie numai înmulțite. Se privim deci în liniște și la acest nou dușman și se fim cu toată încredere în vitejii, cari vor luta cu bun succes lupta și cu el.

Ziarele din capitală, sosite astăzi, aduc vorbirea pe care președintele Wilson a rostit-o Luni seara în fața congresului și în care a cerut *decretarea existenței stării fapte de răsboi* între America și Germania. O vom publica în numărul viitor.

Homo melancholicus.

— De Dr. Gh. Comșa. —

Înălță înainte de răsboiu se putea observa în scrierile mai noi tendința scriitorilor de a alimenta forțele de viață ale oamenilor în fața decepțiilor întâmpinate în viață. Poate că înălță devăr era în mod imperios reclamată acea direcție a scrisului, și de fapt e bine când scrisul e cerut de spiritul vremii.

Ce să zicem astăzi despre acea direcție? Imperativul categoric există în fața acestei chestiuni? Răspunsul la întrebarea aceasta îl căutăm de mult, căci de fapt răsboiul te duce la decepție, dacă rămâi numai la suprafața lucrurilor. Dar mai mult mă preocupă răspunsul la acea întrebare din motivul, că o persoană inteligentă și la aparență versată în tainele scripturii, voia să-mi ilustreze, că înălțul cuvintelor: «n'am venit să pun pace, ci săbie» ale Măntuitorului nostru Isus Cristos tocmai din cauza răsboiului actual ar fi mai departe de realizare, ca înălță de răsboi.

Dar oare care este înălțul acelor cuvinte ale Măntuitorului? Știm, că nu toți oamenii au primit evangelia propovăduită de Cristos, ci unii s-au simțit turburați în cele mai delicate sentimente omenești. Acele sentimente nu erau călăuzite de vitalitatea înălțării celei noui a creștinismului, și prin urmare nu avem să ne mirăm de turburarea sentimentelor de atunci. Doar creștinismul în esență să răspândească teoria și fapte, care se opună temeliilor pe care erau clădite societățile necreștine. Turburarea aceasta a înălțul-o Măntuitorul prin «sabia», despre care vorbește la evangelistul Mateiu, în capitolul al zecelea.

Turburarea aduce cu sine desbinare; și astfel desbinare a adus și în raporturile familiare ale lumii de atunci, ba chiar și în raporturile sociale, fiind între evrei și pagani deosebite secte, cari nici înălță de Cristos n'au trăit în armonie.

Dar abstrăgând dela aceasta, ura evreilor și a paganilor în contra creștinilor ajunsese să ia proporții amenințătoare. Pentru că doar era vorba de ștergerea sclaviei; stăpânul pagan își pierdea sclavul, care până atunci nu ajunsese la ideea, că e egal cu stăpânul său; punerea în aplicare a creștinismului aduse o desbinare isbi-

toare chiar și în sânul aceleiaș familii. Pentru că unii membri primeau, iar alții respingea înălțării lui Cristos; capul familiei eventual rămânea pagân și se uita cu ochi răi la fiul său, care trecând la creștinism, se ținea egal cu sclavul tatălui său, ori cu evreul chiar, pe care încă trebuia să-l iubească în înălțul doctrinei divine.

O adevarată sabie au adus deci înălțările despre egalitate, frățietate și libertate ale creștinismului. Iar Măntuitorul și-a arătat atotțință, când a prezis întâmplările acestea apostolilor, cari la rândul lor au avut mare folos de cele prezise, căci având cunoștință de eventualele neajunsuri ale misiunii lor viitoare, s'au putut întări sufletește în lupta pentru mantuirea sufletelor omenești.

Sabia despre care vorbește Cristos, este deci o sabie spirituală, și învingerea era precisă, de sine înălță, acelaia, care se încrengă cu sabia lui Cristos. Dar astăzi? Intrebări omul meu decepționat și melancolic. Astăzi prin crâncenul răsboiului, pierind sute și mii de vieți omenești, rămân tot mai puțini oameni, prin urmare pe viitor lupta spirituală, despre care vorbește Măntuitorul, se va da între mai puțini membri ai omenimii. Așa se cugetă în decepționarea sa și consideră răsboiul actual fără a privi partea sufletească a chestiunii. Se stinge milioane de vieți și durerea și decepția provine de acolo, că lupta se poartă între popoare în parte covârșitoare creștine, deci între națiuni, cari față de restul pagân al lumii de azi sunt chiamate a se lupta cu sabia lui Cristos, și nu cu sabie omenească.

Oarecum de acolo provine decepția omului nostru, — ca și cari vor fi de sigur mai mulți, — că atunci, pe vremea Măntuitorului, se putea validiza lupta ideilor creștine în butul tuturor obstacolelor puse de lumea pagână, iar lumea de azi, creștină fiind, zădărniceste adevarata biruință a înălțării lui Cristos și oprește progresul creștinismului.

Nu mai încalez nici o îndoială, că privind chestiunea prin prismă superficialitatei, suntem seduși de duhul decepționării. Însă cel ce este pătruns de ideea existenței unui Dumnezeu, care toate le ocârmuiește după cea mai adâncă înțelegere a sa, acela nu se lasă amăgit de superficialitatea gândirii. Doar dacă avem credință în o răsplătită viitoare, atunci nu putem privi răsboiul actual ca o greșală în planul măreț al lui Dumnezeu, căci atunci ne-am depărtă tot mai mult de idealul creștinismului: ajungerea omenimii la idealul desăvârșirii creștine. Aceasta însă nu se pregătește pe seama omenimii din partea proverbei.

Pentru ce nu? Pentru că în acel caz aproape cu o imperiositate impecabilă ar fi să privim și răsboalele anterioare ale istoriei universale, ca anume pregătite de Dumnezeu spre a îndepărta omenimea dela scopul final. Tot mai mult timp ar fi deci

necesar pe seama bietei omenimii, până să ajungă și nu mai avea răsboie, ceeace într'adevăr ar fi un motiv de a aduce pe om jertfă decepționei. Până când? Până când? Si cum se face atunci, că nu toate generațiile sunt atinse de grozăveniile răsboiului? De ce numai la intervale mari se repetă acel flagel însărcinător, de ce poate în viitor, până la străpene poziții noștri, nu va mai fi răsboiu? Întrebările acestea le pusei eu omului decepționat și mi-a isbutit să-i arăt, că tocmai ivirea din timp în timp a răsboiului poate să aducă învingerea înălțării lui Cristos în referințele oamenilor, ca indivizi și cetățeni ai statelor. Tocmai ivirea lui din vreme în vreme arată, că el a fost necesar pentru pedepsirea acelora, cari au pericolat echilibrul mersului normal al omenimii spre idealul desăvârșirii creștine.

Indeosebi răsboiul actual e un dreptar în privința aceasta. Sub raportul duratei de până acum s'a dovedit, că urzitorii crimei de ucidere a aceluia, ce era menit să fie uns al lui Dumnezeu, — fostul moștenitor de tron Francisc Ferdinand, — și trădătorii contractelor sanctificate în legi, au provocat ca urmare pedepsirea lor meritată.

Sabia lui Cristos învinge deci și astăzi, prin ceeace se adeveresc cuvintele Măntuitorului privitoare la mărturisirea adevărului. Aceasta e soluția, care înălțări de decepționarea omului melancolic, în ce privește cugetarea lui asupra manifestării ideii religioase în istoria răsboielor omenimii, deci și în răsboiul de azi.

Ca individ încă ar putea fi prins de decepția omului, văzând cumplitul măcel de azi. Si de fapt mulți se plâng, că se simțesc stârjeniți în ocupația principală a vieții lor. Unii ca aceștia uită, că în mediul în care trăiesc se pot totuși și în decursul răsboiului validita. Omul are numai să și recunoască valorile, cari sunt independente de lupta noastră, în tendință după un viitor mai bun. In lupta aceasta întâmpină piedeci, dar ele se pot înălța și dacă răsboiul ar fi o piedecă, ea totuși e temporală și efemeră. Deci motivele unei decepții sterile să nu ne opreasă munca vieții, pentru că o muncă, fie și mai modestă, totuși e mai de valoare ca nelucrarea izvorată din acea decepție. Raza soarelui și mai strălucitoare ca lumina opaiului, dar și lumina opaiului e mai mult decât întunericul nopții.

Avem scopuri, probleme în viață, drepturi, datorințe. Să ne căutăm mărgăierea în jurul lor, căci exercitarea dreptului e o validitate, iar împlinirea datorinței e eroism în zilele acestea. Binele facut e izvorât din inima mea; cu un cuvânt, pot imprima în viață caracterul pregnant al individualității mele. Iar munca aceasta contribue la edificarea unei clădiri mărețe a viitorului omenimii întregi, potrivit legilor divină.

Declarațiile contelui Czernin.

In fața șefredactorului dela «Fremdenblatt» din Viena, — organul ministerului nostru de externe, — contele *Otocar Czernin*, ministrul actual de externe al monarhiei noastre, a făcut interesante declarații cu privire la situația politică. La întrebările puse Esclență Sa a dat răspunsurile următoare, învoindu-se, ca ele se fie aduse la cunoștința opiniunii publice din monarhie:

— Ce sfârșit va putea lua revoluția rusă?

— In procii nu mă pot adânci. Dacă schimbarea de regim în Rusia va duce însă acolo, ca popoarele torturate din imperiul rusesc se întălegă, că continuarea răsboiului e crimă, și că ele, intocmai ca și antanta, în fiecare zi pot se lege o pace onořifică cu puterile centrale, — atunci groaznică măcelărire de oameni se va apropia de sfârșit. Noi nu suntem de nimic și nici nu vrem se nimicim. Fronturile noastre sunt mai tari ca oricând, situația noastră economică e asigurată, noi vom putea străbate și vom străbate. Puterea de jertfire fără exemplu și puterea cu care popoarele din monarhia austro-ungară supoartă lipsurile, le asigură succesul final. Nu al mililor superioare, ci al clasei de mijloc și înainte de toate al masselor largi, al celor desmoșteniți de soarte, este meritul cel mare. Tot respectul în față milioanelor, cari afară, în tranșee, ori acasă, pe câmpul de luptă al muncei, supoartă fără murmur lipsurile zilnice. Trebuie să ne descoperim capul în față mărimei și a puterii lor. *Va veni ziua, în care popoarele monarhiei își vor primi plata pentru eroismul lor!*

— Mai ținești Esclență la propunerea, de a trimite reprezentanți la o conferință de pace toate statele implicate în răsboi?

— Sigur. Eu văd numai calea aceasta, ca una, care ar duce la sfârșit general. Pentru ceice vreau continuarea răsboiului, întrunirea conferenței nu înseamnă nici o schimbare. Sub întrunirea ei, răsboiul poate se fie continuat. Dar numai într'o conferință de pace pot se fie deslegate sutele de chestii, pe cari le-a abordat răsboiu și cari formează un întreg indisolubil. Noi avem în posesie teritoriile largi de ale dușmanilor noștri, ei estinse câmpii dela noi. Pe mare blocada dușmanilor noștri luptă în contra răsboiului de submarine. Toate convențiile internaționale sunt rupte. E cu totul imposibil, ca singuracile chestii se fie scoase din complexul întregului și rezolvate. Cel ce vrea pacea, trebuie se voească să se și discute asupra ei. Dacă dovedește conferința de pace, că întălegerea e imposibilă, se va continua răsboiul, care nici n'a fost întrerupt.

— Nu ar fi oare cu putință, să se stabilească cadrele generale pentru condițiile noastre de pace?

— Lucrul acesta s'a făcut. Am declarat în public, că nouă ni s'a impus răsboiul de apărare, pe care îl purtăm în scopul *desvoltării asigurate, libere și neconturnabile a monarhiei*. Trebuie se primim garanții cu privire la ființa noastră și la posibilitatea de a exista. În momentul în

care contrarii noștri abandonează ideea nerealisabilă de a ne sdobi și sunt gata se între în peractări relativ la o pace onořifică pentru ei, ca și pentru noi, — nu mai stă nimică în calea peractărilor!

Părările acestea ale ministrului nostru de externe acopără între toate părările cancelarului german, pe cari le dăm mai la vale.

Din parlament. În sfârșit s'a terminat discuția asupra raportului guvernului despre aplicarea măsurilor exceptiionale în decursul răsboiului, în ședința de Sâmbătă a dietei, și raportul a fost luat la cunoștință cu 93 de voturi contra 59, ale deputaților opoziționali. S'a cunoscut apoi propunerea deputaților opoziționali, referitoare la exprimarea simpatiilor față de poporul rusesc, care prin revoluție și-a elutat libertățile dorite. Propunerea am publicat-o în numărul premergător. Asupra ei s'a născut discuție interesantă. Deputatul Vázsonyi a cerut permisiune pentru a o putea motiva. Înaltul presidiu al dietei declară, că cu considerare la importanța chestiei, cererea poate fi incuviințată. În numele guvernului vorbește ministrul de finanțe, Ioan Teleszky, și face declarația, că guvernul consumă cu cele cuprinse în propunere, precum și cu propunerea presidiului, de a se admite motivația. Vorbesc pe rând oratorii partidelor opoziționale din dietă și fiecare își exprimă bucuria, că guvernul consumă cu pasul întreprins din partea opoziției. În urmă dietă decide în unanimitate, că admite motivația propunerii. Motivarea o face deputatul Vázsonyi. Proxima ședință s'a anunțat pe Joi, 12 Aprilie nou. La cele trei ședințe din săptămâna trecută, ținute Joi, Vineri și Sâmbătă, domnul ministru-președinte, contele Stefan Tisza, n'a putut lua parte, pentru că în bolnavindu-se de nou, a trebuit să stea acasă. Acum Esclență Sa e iarăși pe deplin restaurat.

Vorbirea cancelarului german.

Domnul *Bethman-Hollweg*, cancelarul Germaniei, a rostit o nouă vorbire în camera imperială din Berlin, Joi, săptămâna trecută, când s'a pronunțat astfel în chestile mari dela ordină zilei:

«Domnilor! Întămplările istorice din Rusia stau în fruntea evenimentelor. Întrucât putem se pătrundem, țarul Nicolae a fost jertfa vinovăției proprii tragic. Din vremi prea vechi erau legate de olală Prusia și Rusia, prin o amicitie devenită tradițională. Dar în casa dominoare russă, ultimul purtător al raporturilor vechi și bune s'a coborât în gropă cu Alexandru II. Fără a se gândi la legăturile, cari au ţinut strâns la olală imperiile învecinate în curs de un secol, fără a se gândi la faptul, că contraste de interese vitale nu desbină aceste țări: tot mai mult a alunecat țarul în apele antantei, ajungând în cele din urmă în o astfel de dependență puternică față de partidul răsboinic al regimului autocrat, încât în zilele fatale din Iulie 1914 n'a dat ascultare apelului Maiestatii Sale, Impăratului, făcut cu provocare la lunga amicitie.

E o legendă foarte plăcută la contrarii noștri afirmarea, că guvernul german ar fi sprinținit regimul reaționar autocrat în contra oricărei mișcări spre libertate. Dar eu înainte cu un an am declarat aici, în cameră, că afirmarea aceasta contrazicedea dreptul faptelor. Când Rusia ajunsese în 1905 în mare calamitate, pe urma răsboiului cu Japonia și a revoluției ce a urmat, Maiestatea Sa, Impăratul a fost acela, care a recomandat de urgență țarului Nicolae, pe temeiul raporturilor de amicitie personală, ca să nu se mai opună mult îndreptățitelor doriri de reforme ale poporului său; va se zice, s'a făcut tocmai contrarul dela aceea ce se afirma și acum, în scopuri de tot transparente. Țarul Nicolae a umblat pe alte căi, cari n'au corespuns nici intereselor țării sale proprii, nici intereselor țării noastre. Într-o Rusie ocupată cu întărirea internă nu prea era loc pentru năzuințe nefericite de expansiune, cari în cele din urmă au dus la actualul răsboi și la împovărat regimul vechi în așa măsură, încât e foarte greu să se manifeste compătimirea naturală omenească față de răsturnata casă dominoare. Cum se vor desvolta acum lucrurile mai departe, nu poate se prevadă nime. Pentru noi, poziția față de întămplările din Rusia e bine precisată. Vom ținea și pe mai departe la principiul, de a nu ne amesteca în afacerile interne ale țărilor streine. (Aprobări).

Din parte binevoitoare se respânzesc cu toate mijloacele posibile știri în lume, că Germania vrea se nimicească libertatea abea elută poporului rusesc. Maiestatea Sa Impăratul vrea să restabilească domnia țarului asupra poporului subjugat. Respândirile acestea sunt minciuni și calomii, pe cari le stabilesc prin aceasta cu toată hotărârea. Cum își întocmește poporul rusesc casa sa proprie, e treaba sa, noi nu ne amestecăm în ea. (Aprobări). Singurul lucru pe care îl dorim este, ca în Rusia să se desvoalte astfel de raporturi, cari să creare puternice și asigure opere a păcii (Aprobări vii). Contrubie ordinea nouă a lucrurilor la apropierea de nou a ambelor popoare avizate la o bună vecinătate, înlesnind întălegerea, atunci o salută cu bucurie. Noi am suferit destul sub greutatea păcatelor vechiului regim, care a acoperit atentatul Sârbiei asupra Austro-Ungariei, care a mobiliat în iulie 1914 în contra noastră, iar în Decembrie 1916 a respins mai întâi dintre dușmanii noștri cu cinism ofertul nostru de pace. Poporul rusesc, care sigur că n'a voit răsboiul acesta, poate să fie fără nici o grija, căci nu se va face nici un amestec din partea noastră. Noi nu cernem alta, decât să trăim cât mai curând eară și în pace cu el. (Aprobări vii.) În o altfel de pace, care se fie clădită pe temelii onorifice pentru ambele părți.

Domnilor! În zilele proxime se intrunesc reprezentanții poporului american, convocați din partea presidentului Wilson în sesiune extraordinară a congresului, pentru a decide asupra întrebării: să fie răsboi ori pace între poporul american și cel german? Germania n'a avut nici odată nici cea mai mică intenție se atace America și nu are nici astăzi intenție aceasta. N'a voit nici odată răsboiul cu America și tot atât de puțin îl voiește astăzi.

Cum s'au întâmplat lucrurile? Noi am spus de mai multeori statelor unite, că am renunțat dela nelimitată întrebunțare a submarinelor în așteptarea, că Anglia va fi constrânsă se observe la aplicarea politicii ei de blocadă legile umanității și învoelile internaționale. Aceasta politică de blocadă, — doresc se fac cu apăsare permanentă despre acest fapt în acest moment, — a fost declarată din partea președintelui Wilson însuși și din partea secretarului de stat Lansing de iloială și de neșcuțabilă. Am fost înșelați în așteptările noastre, observate în curs de opt luni. Anglia nu numai că nu și-a sistat politica iloială și neschuzabilă de blocadă, ci și-a potențiat-o neconvenit. În comunitate cu aliații ei a respins cu angajare ofertul nostru prietenesc, și a stabilit și proclamat scopuri de răsboi, cari tind la nimicirea noastră și a aliaților noștri. Atunci am recurs noi la nelimitatul răsboi de submarine. A trebuit se recurgere. Dacă poporul american află în aceasta motiv de a declara răsboi poporului german, cu care a trăit în pace timp de peste un secol și vrea se înmulțească prin aceasta vărsarea de sânge, — nu noi suntem aceia, cari purtăm răspunderea. Poporul german, care nu nutrește nici ură, nici dușmanie față de America, va suporta și va învinge și aceasta. (Aclamări).

Domnilor! Guvernul din China a rupt legăturile cu noi. Ambasadorul Chinei și-a cerut literile de acreditare. Raporturile noastre cu China au fost totdeauna cele mai amicabile, și dacă li s'a pus acum capăt, nu trebuie să vă spun, că nu e vorba de vre o hotărare liberă a guvernului din China, care a procedat aşa numai sub presiunea contrarilor noștri. Vor fi avut rol decisiv și calamități financiare, pe cari China nu le-a putut învinge în cursul răsboiului. Pentru contrarii noștri chestia e aceea, se nimicească și în China industria noastră, însușindu-și fără multă trudă tot ce sărgința germană și destoincia germană a creat acolo în cursul deceniilor. Încheierea răsboiului ne va oferi însă posibilitatea, după cum sper cu siguranță, de a reconstrui de nou ce a fost distrus, și anume, pe cheltuiala dușmanilor noștri (Aclamări). Si atunci se vor restabili și raporturile noastre amicale avute cu China, și eu mi-as mai exprima numai speranța, că China se aibă necesara forță de rezistență până atunci față de lăcomia și egoismul actualilor ei «protectori». (Aclamări).

Domnilor! La rapoartele armate despre situația militară am toate puțin adăugat. La frontul dela est nu sunt luate în vedere pentru acuma operațiuni mari. Nici vremea, nici drumurile nepracticabile nu permit o ofensivă mai mare. La frontul dela vest mișcările de retragere decurg conform planului și duc la libertatea de operațiune, care crește pe zi ce merge. Poporul întreg va ști se fie mulțumitor pentru aceasta trupelor noastre de sub comanda genială a mareșalului Hindenburg și a generalului Ludendorff. (Aclamări vii). Toate celelalte fronturi se țin cu îndărjire nemicșorată. Dovadă frontul macedonean, unde trupele bulgare și germane s'au validitat în formă splendidă în apărarea față de atacurile franceze, date în stil mare (Aclamări). Despre răsboiul cu submarine a dat, după cum știu, secretarul

FOIȘOARA.

Vântul.

Vânt de toamnă, pui de codru,
Priponit o vară 'ntreagă
Sus pe culmile din zare,
Din cătușe se desleagă.

Scuturând buiac din plete
Se repede 'n larga fire,
Clăind nouri peste nouri
In năvalnică-i pornește.

Din văzduh apoi coboară
Pe când soarele asfintă,
Aprig năpustit de vale
Gonind șuerul 'nainte.

Pribegind prin largul firil
Stă o clipă 'n deal la vite,
Si de-aci grăbit purcede
Să-și colinde-a lui sole.

Dă un chiot de pe culme,
Intră'n viile pe fururi,
Ia potecile de-arândul,
Dă de-o fată 'n luminiș.

Se preface c'o sărută
Fata stă buimacă 'n cale,
Vântul suguiet o 'ngână
Si râzând o ia la vale.

In sburadnică-i năvală
Hoinăreț prin vii se 'ntrece,
Rupe-un braț de foi bolnave
Si le-aruncă în potece.

Prin de satu 'ntr'o ochire,
La râscrucă 'n cap de viile
Face-o scurtă 'nchinăciune
Si s'așterne pe câmpie.

In nebună goană rupe
Floarea fragedă de mac,
Scutură vrășmaș salcămii,
Sare de pe mal pe lac.

Lunecă vioi pe ape
Râscolină unde fugare,
Prin de malul dimpotrivă
Si pornește 'n depărtare.

Fuge ca mânăt de duhuri
Biciuind drumul de fară,
Nori de puhere surie
Umple negrele hotără.

Si turtuna i-se pierde 'n
Zările de răsărit,
Iar pe urma lui rămâne
Jale fără de sfârșit.

Vântule, frate de cruce,
Opăcește-ți graba ta,
Ia și dorul meu cu tine,
Ia cu tun' și jalea mea.

Du-te și la mine-acasă,
Spune frate tuturor
Voie bună dela mine
Si că mor de dorul lor.

Seb. Stanca.

Un duhovnic năcăjit.

— Fragmente de ziar, de H. Zschokke.

Traducere, de Aurel Nan.

(Urmare).

Două lacrimi mari îmi picurără din ochi, auzind cuvintele copilei mele. O strânsă cu drag la piept pe buna copilă, cu inimă așa de simțitoare și cu credință așa de tare... îi zisei apoi:

— Să-i fii mamă! Naufragiații sorții trag la naufragiații sorții. Dumnezeu ne probează credința. Sau nu, ne cunoaște doar credința, de aceea ne trimise copilașul acesta uitat de ai săi. Drept, că abea vom și noi ce să ne mai facem de rândul traiului și al vietii, dar va și doar acela, care ne-a rânduit pe noi de părinți ai acestui prunc părisit.

Ne hotărărăm îndată. Pruncul dormea. Noi începărăm a-i găci părinții. Trebuie să ne cunoască. Altcum nu-mi știa adresa. Si cutia era adresată pe numele meu. Polly încă nu ne putea lumina. Ea a primit cutia. Dar ce știa, că dela cine? Începu apoi a medita asupra predicei de anul nou. Voiam să vorbesc despre «puterea proverbelor dumnezești». Copilele se sfătuiau asupra Ingririi nouului sosit. Polly se bucura ca un copil, Ienny era mai îngândurată. Mie mi-se păru, că cu ziua aceasta a anului nou am intrat în epoca minunilor. Fie, ori nu fie credință desărtă, eu vedeam în pruncul acesta un inger păzitor și ocrotitor al meu și al copilelor, în mijlocul nenorocirii. Nu pot descrie că erau de senină și măritoare sentimentele sufletului meu!

Seara.

Mă întorsei grozav de trudit și obosit dela slujba mea duhovnică. A trebuit să umblu toată ziua, din sat în sat, pe jos, pe drumurile stricate și tinoase, să te ferească Dumnezeu; să mai predici apoi și să mă și reințorc. Dar veselia copilelor mă înveseli îndată și pe mine. Mă simteam așa de bine în odaia bine îngrijită. Masa era așternută. Pe ea o sticlă cu vin. Pentru recreare. Era cadou dela un binefăcător necunoscut.

Mă bucuram mai mult de pruncul drăgălaș, din brațele copilei celei mari. Polly îmi arăta hăinușele aflate în cutie. Douăsprezece cămeșute apoi căje și camizoane minunate. Îmi predă la urmă un săculeț pecetuit, care era plin cu bani. Toate obiectele acestea le aflare, după ce se trezi copil și îl ridică din cutie.

Eram curios să știu ceva despre originea acestui oaspe mic. Desfăcui îndată săculețul. Douăzeci de fonzi erau în el și scrisoarea următoare:

«Răzimați pe milostenia și dragoste adâncă a sufletului sfintei voastre, părinții nenorociți, și încredință copilașul acesta iubit, pentru Ingruirea părintească. Grijii de el. După cunoștință nu se uită recunoștință. Vom priveghia însă și din depărtare asupra actelor milostive îndeplineite în favorul Ingririi copilașului nostru. Mi-cuțul e botezat. Numele lui e Alfred. Alăturăm și taxa Ingruirii pentru pătrarul prim al anului. Taxa va fi aceasta pentru fiecare pătrar de an. Grijii de copil,

de stat dela marină lămuriri amănunțite în fața comitetului principal. Din partea mea am se adaog numai atât, că răsboiu cu submarine s'a desvoltat și în Martie tot atât de favorabil, ca în Februarie.

In restul vorbirei sale cancelarul german s'a ocupat cu chestii interne de stat.

Răsboiul.

Dela frontul răsăritean se anunță începerea unei activități mai vii din partea artileriei dușmane. Atacurile rusești din zilele din urmă au fost parte împedecate, parte respinse. La frontul italian situația e neschimbată. In Macedonia luptele se dău între lacul Prespa și Ohrida și decurg în mod favorabil pentru trupele germane și bulgare. La frontul dela apus se dău lupte mari și grele. Francezii și englezii au mai recucerit câteva localități din cele ocupate de mult de Germani, dar după grele opiniuni și cu mari perzi. Submarinele germane își continuă cu succes activitatea.

Din legile vechi ale patriei.

— Dispoziții referitoare la biserică și preoție.

In edictul lui Andrei Primul (1047-1060) se spune, că Ungurii, ori cei veniți în Ungaria, cari s'au dedat de nou la obiceiuri păgânești, să se întoarcă fără amânare la legea lui Cristos și să asculte de sfânta lege, dată de gloriosul rege Stefan, căci altcum își pierd capul și averea. Bisericile dărămate să se zidească de nou, adunările creștinilor, ale episcopilor și preoților să fie respectate și stimate, cultul divin să fie de nou introdus, idolii păgâni să fie nimici. Dumnezeu, sfintii și preoții sănătuți nu fie tratați cu sudâlmi, de ucideri să se fearească tot omul, pentru că cel ce calcă poruncă va fi pedepsit.

Din legile sfântului Ladislau. (1077-1095). La anul 1092, în 20 Mai, s'a înținut sinod sfânt în Sibolci, la care a participat regele Ungariei Ladislau, cu toți episcopii și cu abății și cu ai săi cei mai buni, ca reprezentanți ai întregiei preoții, și a întregului popor. Sfântul sfiod a compus următoare legi: Decretul prim. I. Despre preoții și diaconii căsătoriți a doua ord. Ordonaș, ca preoții și diaconii căsătoriți a doua oră, dacă și-au luat văduve, ori mueri cari și-au părăsit bărbații, să le dea drumul numai decât, și pocăindu-se să se întoarcă la preoția lor. 1. Iar ceice nu vor voi să se lase de căsătoria oprită, să fie degradată la treaptă inferioară, cum pre scriu canoanele. 2. Și ordonaș, ca muerile să fie predate rudenilor lor, și fiindcă n'au fost căsătorite după lege, să se poată mărtăta.

II. Despre cei ce iau servitoare în căsătorie. Iar dacă unul dintre preoți își ia pe lângă sine servitoarea ca soție, să o dea din casă, și dacă nu vrea, să o dea celuilalt, și prețul ei să-l ducă episcopului.

Cum ceteam scrisoarea, Polly lmi sări înainte și începu a vorbi:

— «Vezi unde-i mitră, tată? Doamne, Dumnezeule, că de bogăți vom fi! Poți rămâne acum, nemernică de parohie! Dar n'ar trebui să mă bucur așa tare! Ar fi putut aminti și de Polly ceva scrisoare!»

Cetirăm și de zece ori epistola. Nu credeam ochilor, văzând atâtă ban pe masă. Ce dar frumos de anul nou! Ne măntuirem îndată de gândurile cele mai povarnice, cari ne amăreau viața. Si pe ce cale minunată și ciudată! Înzadar am înșirat pe rând toată ceata cunoștișilor meu din țară, ca să afiu măcar unul dintre ei, care să fie silit în urma poziției sale aristocratice să tăinuască nașterea și viața copilului său, sau care să fie în stare a răsplăti cu atâtă dărmicie roadele dragostei creștine. Mă tot gândesc. Dar nu afiu pe nime. Si trebuie să mă cunoască părții aceia aristocratici.

Minunate sunt căile Domnului!

2 Ianuarie.

Mă grămadăște norocul cu comoriile sale. Cu postă de azi iar am primit bani. Doisprezece fonti. Sunt dela actorul Fleetmann. E ceva mult. Un shilling mil-răspătește cu un font. Trebuie că are noroc frumos! Lmi și amintește în scrisoare despre aceasta. Lmi pare însă rău, că nu-i pot mulțumi. Nu mi-a comunicat adresa. Iși va fi uitat săracul. Dumnezeu să mă ferească să nu mă prea încredințe în atâtă bogăție. Am nădejde, să-mi pot achita acum în trei și datoria dela domnul Withiel.

Să născu o nouă bucurie în casa mea când le spusei copilelor, că ne scrie domnul Fleetmann. Nu pot înțelege, ce tot au

III. Despre permisiunea interimală de a rămânea muerile la ei. Acei preoți însă, cari trăiesc în prima și legitima căsătorie, fiindcă iubirea i-a unit și sfântul duh i-a împreunat, primesc dela noi permisiune interimală, până ne va da sfat părintele cel sfânt apostolic (Papa).

IV. Despre dispensația dată din partea episcopului. Iar dacă vre-unul dintre episcopi ori mitropolit, desconsiderând hotărârea sinodului, va da dispensație celui ce nu vrea să desfacă căsătoria, ori ar aproba fapta acestuia, sau i-ar da parohie, ori i-ar permite să săvârșească vre o funcție ce se ține de chemarea sa, — în astfel de casă se judece regle cu ceilalți episcopi, așa cum vor afla de bine. 1. Iar dacă protopresbiterul ar săvârși actul de indulgență, fără știrea episcopului, ori dacă preotul cu știrea sa și cu a sa învoie ar rămânea în păcatul pe care l-a săvârșit, să facă judecată episcopul, după voia sa liberă.

Din legile Regelui Coloman. (1095-1114) Decretul prim. Articolul 67. Preoții căsătoriți a doua oră, cari au luat văduve ori femei cari și-au părăsit bărbații, să abstee dela căsătoria oprită, ori să fie scoși din cinul preoțesc. 68. Slujba e permis a se face numai în loc sfînt, iar dacă cere trebuință, și altundeva, însă sub șatră, sau în loc curat. Dar și aceasta numai la drum, în cursul călătoriei, nu însă la vânătoare, și nu fără altar portativ. 69. Relicvile sfintilor să le poarte pe drum numai preotul cucernic și temâtor de Dumnezeu. 70. Nici o persoană dintre cele aparținătoare clerului să nu poarte haine civile, anume: tunica tăiată în două (desbumbată), mănuși de diferite colori, pocrovită roșie pe șea, ori suman scurt verde, cisme ori căciulă, sau cămașă cusută cu mătasă, și nici haina să nu și-o lege peste piept cu brâu de mătasă, ci să și-o îmbumbe la grumaz, cu nasturi ori cu copci. 73. Înmormântarea creștinilor să se facă numai în pridvorul bisericii. 74. Evreii să nu țină servitoare creștine. 75. Evreul, care are economie, să-și țină servitorii dintre streini. Pentru că pot să poarte economie, dar au să locuască acolo, unde e reședința episcopului. 77. Servitor din națiunea maghiară, sau ori cine altul dintre aceia, cari s'au născut în Ungaria, fie și de națiune străină, cum și servitoarele, cu excepția celor aduse din alte provincii și cari vorbesc altă limbă, nu pot fi vânduți și vândute.

Decretul II. Articolul 4. Dacă vreun preot pășit la a doua căsătorie își părăsește serviciul Domnului de dragul muerii, să fie despoiat de oficiul preoțesc și să treacă între mireni. Articolul 9. Preoții căsătoriți a doua oră cu văduve ori femei fugite dela bărbați, să-și părăsească toate venile după pământurile bisericei și demnitatea bisericească. Episcopul se nu ridice pe nime la diaconat, ori la treaptă mai înaltă, decât numai pe cei ce promit abstinență. Iar dacă are careva soție, se meargă lucrul cu învoieala ei și cu asemenea făgăduință. 10. Preot ori diacon însurat se nu slujescă la altar, decât numai cu consensul femeii, renunțând la ea, și căutându-i mai întâi locuință separată și îngrijindu-se de cele trebuințioase pentru traiul vieții, după spusele apostolului: «Cel ce are femeie,

cu actorul. lenny se înroșii. Polly alergă la ea și începe să-și miște mâinile în nevinovăția ei, înaintea feței sorei sale. lenny se făcu că-i năcăjătită.

Cetii apoi scrisoarea. Abea o putui ceti. Tinărul acesta e un fantast. Mă încarcă cu complimente, pe cari cred că nu le merit. La el totul e exagerat. Chiar și ceeace spune despre lenny. Mi-e milă de biata copilă să cetească scrisoarea. Nu voi să mă uit la ea. Dar era interesantă scrisoarea. Sună astfel:

«Când am ieșit din casa sfintei voastre, om cu suflet nobil, îmi părea că ies din casa tatălui meu, să mă amestec în sgomotul sălbatic al lumii. Nu vă voi uita în veci și nu voi putea uita nici când, cât de bine m'am simțit în cercul familiei sfintei voastre. Mi-e proaspătă în memorie figura aceea blândă a sfintei voastre, aşa de bogată în mijlocul săraciei, umilință aceea creștinească și avântul acela patriarhal al sufletului. Apoi Polly, fata aceea vială, surbădinică! Dar încă lenny! Pentru ea nu afiu nume! Ce nume s'ar potrivi pentru o ființă preamărită, sub privirea căreia se îmbrăcă în aureolă de glorie tot bulgarul cel pământesc?! Voi păstra mereu în memorie momentul acela, când mi-a predat cei doi prezece shillingi. Nu vă mirați! Cei doi prezece shillingi îi păstrează și aza. Nu i-aș da pentru o tară! În curând voi putea limpezi totul. Nici când n'am fost aşa de fericit, nici aşa de nefericit, de când sunt pe lume! Vă rog să salutați în numele meu copilele istește, dacă voiesc a-și mai aduce aminte de mine!»

așa să se poarte, ca și cum nu ar avea.»

11. Dintre mireni (laici) se nu aibă nime putere în biserică. 12. Preotul care are titlouri, să i se iee, ear el, după porunca episcopului, pocăindu-se, să se reîntoarcă la altar și se slujască biserică. În satul care are biserică, să nu se depărteze de biserică prea tare. Ear dacă se depărtează, se plătească zece bani și se se mute îndărăt. 13. Celce face târgueli în zi de sărbătoare, se plătească de patruori prețul primit, ear el să se supună pocăirii. 14. Celce nu ține săvârșească vre o funcție ce se ține de chemarea sa, — în astfel de casă se judece regle cu ceilalți episcopi, așa cum vor afla de bine. 1. Iar dacă protopresbiterul ar săvârși actul de indulgență, fără știrea episcopului, ori dacă preotul cu știrea sa și cu a sa învoie ar rămânea în păcatul pe care l-a săvârșit, să facă judecată episcopul, după voia sa liberă.

Din legile lui Andrei II. (1205-1235). Din bula de aur dela 1222. Articolul 11. Dacă oaspeți, de bună seamă oameni buni, vin în țară, se nu fie ridicăți la dignitate fără știrea consiliului țării. Articolul 19. Jobagii cari se țin de cetăți, au să trăiască după libertățile primite dela regele Stefan cel sfânt. 1. Asemenea și oaspeții, fie de ori ce națiune (cujuscunque nationis) se fie ținuți în libertățile acordate lor dintr-unincipiu.

Spicitor.

NOUTĂȚI

Părechea domnitoare la cartierul general german. Maestățile Lor regele Carol și regina Zita au plecat luni seara la cartierul general german pentru a face o vizită părechii domnitoare a Germaniei. De sine îndeles, că întrevederă celor doi monarhi a fost împreună cu un schimb de păreri politice. Si astfel monarhul nostru era întotdeauna în călătorie să dea contele Czernin, ministru de externe, ear împăratul Wilhelm Hollwag.

Secretar nou de stat. Generalul de divizie Coloman Tabajdi a fost numit din partea Maiestății Sale, Regelui Carol, secretar de stat în ministerul de hovăzii.

Aspre măsuri. Cu ziua de 15 Aprilie a. c. intră în vigoare pentru Austria o nouă ordonanță privitoare la provoarea populației cu obiectele de neapărată trebuință, și în deosebi cu privire la urearea nefădeptății a prețurilor. Vina aceasta se va considera nu numai ca transgresiune, ci în anumite cazuri ca delict și crimă. Astfel se pedepsă poate să fie arest până la trei ani, și amendă până la cinci sute de mii coroane. Osând și pentru urearea prețurilor vor fi puși sub prăvăglie poliția, sau vor avea să se stabilească într-o anumită localitate. — Astfel de măsuri ar fi potrivite și pentru țara noastră.

Despre țara noastră. Sub titlu *Din coace și dincolo de Carpați*, a publicat cunoscutul scriitor Madelung un volum, care este mult remarcat în literatura germană.

Pentru pace. Scriitorul Maxim Gorki a propus, să se întocmească în Petrograd un serviciu de curier spre Suedia, ca în modul acesta pacificii de acolo să aibă legătură permanentă cu pacificii germani.

Prințul Frideric Carol, despre care scriseam în numărul 20 că a murit în captivitate la englezi, trăiește și e pe cale de a se întări. A scris însuși acasă, descriind luptele pe care le-a avut în aer, și sunând, că pe când se cobora din aer la pământ, a fost rănit în braț și în pantece. A fost operat cu succes și acum e trecut peste orice primejdie.

† Ioan Mihu. A decedat în 11/24 Martie preotul Ioan Mihu, fost expeditor consistorial în Sibiu, apoi paroh în Cacova și în urmă în comuna Laz, unde 12 ani a muncit ca bun păstor al turmei sale cunoscute pentru întărirea credinței strămoșilor și pentru bunăstarea credinciosilor. Memoria sa e eternizată prin două fundații, cărora le-a pus temeiul: una în Laz, alta în Cacova, comună sa natală, ambele create în scopul întăririi sortii urmășilor săi ca sujitori ai altarului. A fost înmormântat în Cacova în 13/26 Martie, cu onoruri cuvenite. Odihnească în pace!

Cafeaua neagră oprită. Prin ordinăținea oficială de alimentare din Budapesta este oprită consumarea cafelei negre între orele 3 și 7 după ameaș în cafenele, restaurante și cofetării. Ordinația a intrat în vigoare în 5 Aprilie nou. Consumarea laptelelor, ori a beuturilor în cări se afă și laptele, e de mult oprită în locuințele publice între orele 3 și 7 după ameaș.

Inscriptiile germane. Casarmele din Praga au purtat până acum inscripții în două limbi: germană și cehă. Inscriptiile acestea se tulocuiesc prin altele nouă într-o singură limbă: numai germană.

Caz de moarte. Renumitul bacteriolog, profesorul Emil Behring, a răposat în 31 Martie la Marburg în vîrstă de 63 de ani. Pe la sfârșitul veacului trecut Behring dovedise prin experimentările sale că un serum din sângele animalelor, imunizate pentru difterie și tetanus, face nevătămătoare otrava specifică a respectivelor bacterii în organismul viv. Pe acest principiu se întemeiază vaccinările împotriva difteriei, holerei etc. Behring, care a fost profesor la universitatea din Marburg, a primit numeroase distincții, între care și premiul Nobel pentru medicină în 1901.

Convocarea constituentei. Cu toate că partidul muncitorilor din Rusia cere energetic întrunirea adunării constituante, guvernul — în urma greutăților împreună cu alegerile — abia la vară va avea putință să o convoace. Vîtoarea formă de stat, republică, pare deplină asigurată.

In disponibilitate. Guvernul provizor rusesc a pus în disponibilitate 250 de ofițeri ai statului major, între dânsii 12 generali, rămași credincioși țărilui.

Aceeaș soarte? Gazeta radicală engleză *Manchester Guardian* scrie despre cauzele și cursul revoluției din Rusia, și face aluzii la regale Angliei George V, care în răsboiul actual ar putea ajunge la aceeaș soarte, de care s'a împărășit acum Nicolae al rușilor.

Repararea unei nedreptăți. Mitropolitul Szepeticki, în urma hotărârii luată de guvernul provizor rusesc, a primit învoirea să se poată înapoia la Lemberg. Zarul Rieci aprobă acest pas al guvernului, care să grăbit să repară nedreptatea făcută numitului prelat, sfârșitor acum eară la Lemberg.

Desființarea pedepsii cu moarte. Din Petrograd se vedește, că noui guverni al Rusiei a decis să desființeze pedeapsa cu moarte.

Intuneric. De oarece lipsa de cărbi în Franță crește zilnic, este vorba ca străzile pariziene să fie luminate cu petrol.

Moșile casei domnitoare. Se anunță din Petrograd: Guvernul provizor a hotărât, ca asupra moșilor, de ale căror venite se împărășesc membrii casei domnitoare, să se pronunțe viitoarea adunare constituante. Până atunci proprietățile acestea trece în posesiunea națională și venitele lor intră în cassa statului.

Grația. În procesul de trădare de patrie de la Banjaluka fusese osândă la moarte 16 însă. Maiestatea Sa Monarhul i-a grațiat pe toți. Astfel pedeapsa li s'a schimbat la 8 însă în temniță pe viață, la celalți în temniță pe 15 — 20 de ani.

Vechile numiri de localități. Foia militară Strefleur scrie: În urma ordinului dat de suveranul nostru, toate localitățile aceleia ale căror nume, în cursul răsboiului de astăzi, au fost schimbate din parte militară, au să se scrie cu numele lor întrebuită mai susină. Așa de exemplu: Scutari (în loc de Seodra), Durazzo (Durz), Valona (Vlor) și a. În cercul guvernului militar din pările po'one numirile istorice rămân neatinse.

Pregătiri pentru expediție la polul nordic. Roald Amundsen, distinsul explorator norvegian, a comunicat unui corespondent interesant despre scopurile expediției sale la polul nordic. Corabia, construită anume din lemn de stejar, stă gata. Personalul său se compune din oameni aleși. Ple

Nr. 215/1917.

(37) 1—3

Concurs.

Pentru intregirea postului de invățător în parohia gr.-or. română din Fizeș Sânpetru, protopresbiterul Unguraș, în urma hotărârii comitetului parohial în sedința din 12/25 Februarie 1917 se scrie concurs cu termen de 20 de zile dela prima publicare în foaia „Telegraful Român”.

Salarul invățătoresc e: 600 coroane dela popor prin repartiție, 100 coroane din ajutorul votat dela Preavenerat Consistor arhidiecean pentru susținerea școalei și restul din ajutorul dela stat votat prin rezoluție din 11 Martie 1912, Nr. 8322, cîrtir liber în edificiul școalei și folosirea grădinei de $\frac{1}{4}$ jugări.

Doritorii de a ocupa acel post au a-și asternere cererile de concurs la subsemnatul oficiu protopresbiteral în terminul deschis, a se prezenta înainte de alegere în vre-o Dumineacă sau sărbătoare spre a cânta și a face cunoștință cu poporul, a înfînta cor și a cânta cu elevii în biserică în toată Dumineaca și sărbătoare la sf. liturgie.

Oficial protopresbiteral gr.-or. român al tractului Unguraș în conțelegeră cu comitetul parohial.

Fizeș-Sânpetru, 18/31 Martie 1917.

Pavel Roșca,
protopresbiter.

Nr. 43/917. Of. prot. (183) 1—3

Concurs repetit.

Pentru alegerea de capelan cu drept de succesiune în parohia de clasa II. Ungureni (Nemesbudafalva), din tractul Cetatea-de-peatră, pe lângă neputinciosul parch Teodor Buda, prin aceasta în temeiul ordinului consistorial Nr. 9187 Bis din 29 Septembrie 1916 se publică concurs repetit cu termen de 30 zile dela prima apariție.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt: jumătate din toate venitele parohiale (pământ, bir, stole și liturgii) și ajutorul ce se va vota din partea P. V. Cosistor arhidiecean din caz în caz, din ajutorul dela stat pentru capelan.

Concurenții să-și înainteze în terminul indicat cererile provăzute cu documentele recerute subsemnatului oficiu protopresbiteral și pe lângă observarea restricțiilor normate în §-ul 330 din regulamentul pentru parohii să se prezinte în zi de sărbătoare în biserică din Ungureni spre a cânta, evanđia, eventual și oficia sfânta liturgie.

Lăpușul-Unguresc, la 31 Ianuarie 1917.

Oficial protopresbiteral gr.-or. român al tractului Cetatea-de-peatră în conțelegeră cu comitetul parohial din Ungureni.

Andreiu Ludu,
proprietar.

In editura Comisiunei administrative a tipografiei arhidicezane, în traducere românească, făcută de dl Teodor V. Păcățian redactorul „Telegraful Român” a apărut

Evangelia ca bază a vietii,

celebra lucrare a lui G. S. Petrow, în care carte sunt tratate cu multă putere de convingere temele următoare: *Principiile fundamentale ale civilizației. Educarea voimii în spirit creștinesc. Degenerarea morală. Sublimitatea evangeliului. Împărăția lui Dumnezeu.*

Se află în depozit spre vânzare la Librăria arhidicezană din Sibiu. Pretul unui exemplar e 1 cor. 50 fileri plus 15 fileri porto poștal.

Revânzătorilor li se dă 20% rabat.

Scriitor

află momentan aplicare permanentă în cancelaria notarială a comunei Sadu (Czód, Nagydisznod).

1—2 (35) **Primăria comună.**

A apărut și se află de vânzare în Librăria arhidicezană:

Conlucrarea omului cu Dumnezeu.**Predică**

de

Mihai Păcățian,
protopresbiter

și alți preoți din ppresbiteral B.-Comloșului.

Prețul 3 cor., plus 12 fil. porto.

Anunț.

Să redusă prețurile cărților:

1. Arhiepiscopul și metropolitul Andrei baron de Șaguna, de N. Popa, arhim. și vicar arhiepiscopesc, dela 5 cor. la **2 cor.**
2. Memorialul arhiepiscopului și metropolitului Andrei baron de Șaguna, sau luptele naționale politice ale românilor 1846-1873, de N. Popa, arhim., vic. arhiep. Tomul I, dela 2 cor. 60 fil. la **2 cor.**
3. Insemnările unui trecător. Crâmpie dia sbuciumările dela noi, de O. Goga, dela 3 cor. la **1 cor. 50 fil.**
4. Desvoltarea primatului papal și influența lui asupra creștinății. Cercetări istorice, de S. Popescu, dela 1 cor. 25 fil. la **50 fil.**

Librăria arhidicezană.**A apărut**

în editura Comisiunei administrative a tipografiei arhidicezane

Carte de rugăciune,

în care se cuprinde: Rugăciune de dimineață; rugăciunea sfintei treimi; rugăciune cătră Dumnezeu Fiul; Psalmul „Miluește-mă Dumnezeule”, etc.; rugăciunile mesei; Simvolul credinței; rugăciune de seara; rugăciune cătră Dumnezeu Tatăl; rugăciunea sfintei crucii; rugăciune cătră domnul nostru Iisus Cristos și rugăciune la nenorociri și alte necazuri.

Se află în depozit spre vânzare la Librăria arhidicezană, și se vinde legată în coloare roșie și vânătă cu **40 fileri**.

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar.

Pretătorilor, profesorilor și invățătorilor, la comandă de cel puțin 50 exemplare, pe lângă achitarea prețului sau expedarea cu rambursură, li se dă 20% rabat.

Este o carte de rugăciune foarte corespunzătoare nu numai pentru trebuințele sufletești ale ori cărui creștin, ci și ca dar la copii, precum și pentru ostașii din resboi, atât după cuprins, cât și după format și exterior.

**Salonul de modă pentru pălării
Hanna Adleff**

Sibiu, strada Honterus Nr. 8.

Reîntoarsă din călătorie unde în persoană am ales pălăriile cele mai frapante, elegante și mai nouă modele vieneze originale, învit respectuos P. T. Dame spre a-mi vizită salonul.

Sibiu, în Aprilie 1917.

Cu toată stima:
Hanna Adleff.

1—3 (36)

„ANDREIANA”

institut de credit și economii, societate pe acții în Rășinár takarék és hitelintézet részvénnytársaság Resináron.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «Andreiana» societate pe acții în Rășinár, sunt invitați la

a VI-a adunare generală ordinată,

care se va ține Dumineacă în 22 Aprilie 1917 st. n. la ora 4 p. m. în localul școalei din Rășinár.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghere asupra bilanțului anului 1916 și darea absolutorului.
3. Hotărârea asupra venitului curat.
4. Alegerea direcțiunii pe un period de 3 ani.
5. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1917.

Conform statutelor, domnii acționari care doresc a lua parte și a avea vot decisiv la adunare, au să depună acțiile la cassa inst. cu 3 zile înainte de adunare. (§ 21)

1—1 (38)

Direcțiunea.**Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1916.**

Active — Vagyon. Mérlegszámla 1916 évi deczember hó 31-én. Pasive — Teher.

	Cor. fil.	Cor. fil.	
Cassa — Pénztárkészlet	9,031·98	Capital societar — Részvénytőke	30,000-
Cambii — Váltók	35,685·35	Fond de rezervă — Tartálykalap	14,490-
Cambii cu acop. hipot. — Jelzálogos vältököslen	56,740-	Fond de penziuni — Nyudilajal	1,120-
Imprumuturi pe obligațiuni — Kötvénykölesönök	81,019·80	Fond cultural — Közművelődésialap	825·05
Efecte — Értékpapirok	9,675·50	Dep. spre fructificare — Takarékbetétek	348,678·42
Depunerile proprii — Saját betétek	204,881·97	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	90-
Spese anticipate — Előlegezett költségek	873-	Creditori — Hitelezők	201-
Mobilier — Felszerelés	360-	Interese transitoare — Átmeneti kamatok	994·90
După amortizare — Leírás után	36-	Profit curat — Tiszta nyereség	4,670·53
Interese restante — Hátralékos kamatok	2,838·30		
	401,069·90		

Contul Profit și Perdere.

Spese — Kiadás.

Nyereség- és Veszeség-számla.

Venite — Bevételek.

	Cor. fil.	Cor. fil.	
Interese la depunerile — Betét kamat	15,206·40	Interese dela cambii — Váltókamat	4,175·54
Interese la fond de rezervă — Kamat tartálykalap után	690-	Interese dela cambii cu acop. hipot.	3,314·11
Dare — Adó	834·86	Jelzálogos vältó kamat	5,480·51
10% dare după interese de depunerile 10% betét kamat adó	1,520·64	Interese dela obligațiuni — Kötvény kölcsön kamat	10,239·10
Salarii — Fizetések	1,100-	Interese dela efecte — Értékpapir kamat	350-
Chirie — Házber	200-	Proviziuni — Jutálék	1,044·13
Spese curente — Üzleti költségek	186·22		
Porto — Postadij	33·10		
Marce de prezență — Jelenléti dijak	110-		
Amortizare din mobilier — Leírás a felzserelésből	36-		
Competință de timbru — Bélyeg illeték	15·64		
Profit curat — Tiszta nyereség	4,670·53		
	24,603·39		
	24,603·39		

Rășinár, la 31 Decembrie 1916. — Resinár, 1916 évi deczember hó 31-én.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:Maniu Lungu m. p.,
președinte — elnök.

Iacob Isdraila m. p.

Bucur Vidrighin m. p.

Emilian Cioran m. p.,
contabil — könyvelő.

Bucur Lungu m. p.

S'a cenzurat și aflat în consonanță cu cărțile purtate în ordine. — Felülvizsgáltatott és a rendben vezetett könyvekkel egybehangzónak találhatott.

Rășinár, la 3 Aprilie 1917. — Resinár, 1917. évi április hó 3-án.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIRE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Giurcoiu Ioan m. p. președ. — elnök.

Ioan Ciucian m. p. Serban Cioran m. p. Serban Ilieșiu m. p. Lungu Ioan m. p.

Dancășiu Emil notar — jegyző.

Editura și tiparul tipografiei arhidicezne,